

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδότησης 276 /2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Γ')**

Συνεδρίαση της 7ης Νοεμβρίου 2016

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη : Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγήτρια : Μυρτώ Γερμάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.127/2/96346/Ζ2/13.6.2016 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων/Γενικής Δνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης/Δνσης Προσωπικού Ανώτατης Εκπαίδευσης/Τμήματος Α' Κυρίου Διδακτικού Προσωπικού, όπως διευκρινίστηκε με τα υπ' αριθμ. Φ.127/4/116535/Ζ2/14.7.2016, Φ.127/5/124019/Ζ2/27.7.2016 και Φ.127/6/162132/Ζ2/3.10.2016 έγγραφα της ίδιας διεύθυνσης.

Ερώτημα : (1) Από πότε πρέπει να ανακληθεί υπουργική απόφαση που εκδόθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 πριν την τροποποίησή τους από το άρθρο 29 του ν. 4368/2016, και σύμφωνα με την οποία απέχει υποχρεωτικά από τα καθήκοντά της Καθηγήτρια Πανεπιστημίου που έχει καταδικαστεί τελεσίδικα όχι όμως και αμετάκλητα, για συκοφαντική δυσφήμιση, δηλαδή για αδίκημα που ήδη από τις 21.2.2016, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 4368/2016, δεν

συνεπάγεται την υποχρεωτική αποχή του καταδικασθέντος μέλους ΔΕΠ από τα καθήκοντά του.

(2) Εάν, λαμβανομένων υπόψη των οριζομένων στις περιπτώσεις 1, 2 και 8 του Άρθρου 3 του ν. 4325/2015, πρέπει να αρθούν οι υπ' αριθμ. 56/2013 και 5289/2014 πρυτανικές αποφάσεις περί αυτοδίκαιης αργίας Καθηγητή Πανεπιστημίου σε βάρος του οποίου εκκρεμεί ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων δίωξη για διάφορα κακουργήματα και ο οποίος είχε τεθεί σε προσωρινή κράτηση για την ίδια αιτία, όμως έχει ήδη αφεθεί ελεύθερος λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου προσωρινής κράτησης (18 μήνες).

(3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο υπ' αριθμ. 2 ερώτημα, ποιο όργανο είναι αρμόδιο για την έκδοση της σχετικής απόφασης (ο Πρύτανης ή η Αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων).

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Όσον αφορά την περίπτωση της Α (σχετίζεται το υπ' αριθμ. 1 ερώτημα)

1. Με την υπ' αριθμ. 5314/2014 απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης η Α, Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Χ, κρίθηκε ένοχη για συκοφαντική δυσφήμιση και καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης έξι (6) μηνών με τριετή αναστολή. Σε συνέχεια της καταδικαστικής απόφασης, με την υπ' αριθμ. Φ.120.67/18/Β2/174748/29.10.2014 απόφαση του, ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων διαπίστωσε ότι η Α οφείλει να απέχει από κάθε διδακτική και ερευνητική δραστηριότητα καθώς και από τη συμμετοχή της στα πανεπιστημιακά όργανα, τις επιτροπές επιλογής και εξέλιξης καθηγητών και τα εκλεκτορικά σώματα. Σύμφωνα με το προοίμιό της, η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των άρθρων 1, 3 και 6 του ν. 249/1976 σε συνδυασμό με το άρθρο 331 του ν. 5343/1932, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 24 του ν. 2721/1991, καθώς και των άρθρων 50 του ν. 1268/1982 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008. Στη σχετική απόφαση σημειώνεται ότι η αποχή θα ισχύει *«μέχρις εκδόσεως αθωωτικής αποφάσεως ανωτέρου δικαστηρίου ή μέχρις εκδόσεως αμετακλήτου καταδικαστικής αποφάσεως, οπότε και επέρχεται αυτοδίκαιη έκπτωση της καταδικασθείσας*

καθηγήτριας Πανεπιστημίου». Σε εκτέλεση της από 29.10.2014 υπουργικής απόφασης η Α απέχει από τα καθήκοντά της μέχρι σήμερα.

2. Στις 26.5.2015, σε έγγραφό του προς τον (τότε) Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (ήδη Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων), ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Χ, διατύπωσε την άποψη ότι επιβαλλόταν η παραμονή της Α σε αποχή από την άσκηση των καθηκόντων της «*σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008*». Εν συνεχεία όμως, στις 21.2.2016, δημοσιεύθηκε ο νόμος 4368/2016 (Α' 21) με το άρθρο 29 του οποίου τροποποιήθηκαν τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008, ούτως ώστε η πρωτόδικη καταδίκη μέλους Δ.Ε.Π. για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης να μη συνεπάγεται την υποχρεωτική αποχή του καταδικασθέντος από την άσκηση των καθηκόντων του.

3. Στις 10.3.2016, με αίτησή της προς το Υπουργείο Παιδείας, η Α ζήτησε την ανάκληση της από 29.10.2014 απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων περί υποχρεωτικής αποχής της από την άσκηση των καθηκόντων της, επικαλούμενη τη διάταξη του άρθρου 29 του ν. 4368/2016.

4. Εξάλλου, στις 6.9.2016, δηλαδή μετά την υποβολή των αρχικών ερωτημάτων, δημοσιεύθηκε ο νόμος 4415/2016 (Α' 159) με το άρθρο 67 του οποίου τροποποιήθηκαν εκ νέου τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα πιο κάτω.

5. Από το φάκελο που συνοδεύει το ερώτημα προκύπτει ότι σε βάρος της Α έχει εκδοθεί και η υπ' αριθμ. 3854/2015 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης και ότι κατά της απόφασης αυτής η Α έχει ασκήσει αίτηση αναίρεσης, για την εξέταση της οποίας από τον Άρειο Πάγο έχει ορισθεί δικάσιμος η 11.11.2016. Συνεπώς, η καταδίκη της Α για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης έχει καταστεί τελεσίδικη, όχι όμως και αμετάκλητη.

Όσον αφορά την περίπτωση του Β (σχετίζονται τα υπ' αριθμ. 2 και 3 ερωτήματα)

Ενέργειες δικαστικές

6. Στις 18.12.2012 η Ανακρίτρια του 2^{ου} Ειδικού Τμήματος Πλημμελειοδικών Αθηνών εξέδωσε σε βάρος του Β, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ψ, το υπ' αριθμ. 30/2012 ένταλμα προσωρινής κράτησης. Δυνάμει του εντάλματος αυτού ο Β κρατήθηκε προσωρινά από τις 14.12.2012 και η κράτησή του

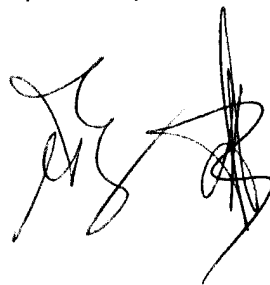
εξακολούθησε με το υπ' αριθμ. 3193/2013 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών και παρατάθηκε με το υπ' αριθμ. 2445/2013 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών. Με το υπ' αριθμ. 695/2014 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών που εκδόθηκε στις 4.6.2014 και έχει καταστεί αμετάκλητο, ο Β παραπέμφθηκε σε δίκη για τα αδικήματα της συγκρότησης, ένταξης, διεύθυνσης εγκληματικής ομάδας με δομημένη διαρκή δράση, της απάτης, υπεξαίρεσης και απιστίας κατ' εξακολούθηση και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Με το ίδιο βούλευμα διατηρήθηκε η προσωρινή κράτηση του Β.

7. Με το υπ' αριθμ. 1000/12.6.2014 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών διαπιστώθηκε ότι η προσωρινή κράτηση του Β έληγε στις 14.6.2014 λόγω εξάντλησης του –προβλεπόμενου στο Σύνταγμα- ανώτατου ορίου προσωρινής κράτησης (18 μήνες) και αποφασίστηκε να επιβληθούν στον Β οι περιοριστικοί όροι της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα και της εμφάνισης την 1^η και 16^η εκάστου μηνός στο αστυνομικό τμήμα της κατοικίας του. Ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος των περιοριστικών όρων ορίστηκε η 14.6.2014 (ημερομηνία λήξης της προσωρινής κράτησης).

Ενέργειες διοικητικές (των οργάνων του οικείου Πανεπιστημίου)

8. Με την υπ' αριθμ. 56/7.1.2013 πράξη του Πρύτανη του οικείου Πανεπιστημίου ο Β τέθηκε σε αυτοδίκαιη αργία από 18.12.2012 (ημερομηνία έκδοσης του υπ' αριθμ. 30/2012 εντάλματος προσωρινής κράτησης). Σύμφωνα με το προοίμιό της, η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του ν. 3528/2007, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Ζ3 του Άρθρου Πρώτου του ν. 4093/2012, επειδή ο Β στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από το υπ' αριθμ. 30/18.12.2012 ένταλμα προσωρινής κράτησης.

9. Με την υπ' αριθμ. 5289/18.7.2014 πράξη του Πρύτανη διαπιστώθηκε η παραμονή του Β σε αυτοδίκαιη αργία. Σύμφωνα με το προοίμιό της, η πράξη αυτή εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του ν. 3528/2007 (Υπαλληλικού Κώδικα), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Ζ3 της παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, επειδή ο Β παραπέμφθηκε αμετάκλητα ενώπιον δικαστηρίου για κακούργημα. Στη σχετική πράξη διαπιστώνεται ότι «εξακολουθεί η παύση άσκησης των καθηκόντων του [Β], κυρίων και παρεπομένων».

10. Δηλαδή, σε βάρος του Β εκδόθηκαν δύο πρυτανικές αποφάσεις περί θέσης του σε αυτοδίκαιη αργία, και οι δύο κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 : η πρώτη (56/7.1.2013) σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 103 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (λόγω στέρησης της προσωπικής ελευθερίας συνεπεία εντάλματος προσωρινής κράτησης) και η δεύτερη (5289/18.7.2014) σύμφωνα με την περίπτωση γ' του ιδίου άρθρου του ιδίου νόμου (λόγω αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα). Σημειώνεται ότι, λόγω της ιδιότητάς του ως Καθηγητή Α.Ε.Ι, στην περίπτωση του Β το άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα εφαρμόστηκε δυνάμει του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης 6 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 που, με την επιφύλαξη αυστηρότερων διατάξεων, επεξέτεινε την εφαρμογή του άρθρου αυτού και στο προσωπικό των φορέων, υπηρεσιών, ιδρυμάτων κλπ. που απαριθμούνταν στο άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 2190/1994, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν και *«το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι.»*. Μάλιστα, στο προοίμιο της υπ' αριθμ. 5289/2014 απόφασης γινόταν ρητή επίκληση του εν λόγω εδαφίου.

11. Στις 11.5.2015 δημοσιεύθηκε ο νόμος 4325/2015 (Α' 47), με το άρθρο 3 παρ. 1 του οποίου καταργήθηκε σειρά διατάξεων, μεταξύ των οποίων και οι περιπτώσεις 1 και 6 της υποπαραγράφου Ζ3 της παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

12. Στις 16.6.2015 ο Β, με αίτησή του στο οικείο Πανεπιστήμιο, ζήτησε να αρθεί η σε βάρος του πρυτανική απόφαση 5289/2014 περί αυτοδίκαιης αργίας, επικαλούμενος ιδίως το άρθρο 3 παρ. 1 και 8 του ν. 4325/2015. Σε συνέχεια της αίτησης αυτής, η Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου στο από 6.7.2015 υπηρεσιακό σημείωμά της προς τον Πρύτανη διατύπωσε τη γνώμη ότι η αίτηση του Β μπορούσε να γίνει δεκτή, διότι έχει εκλείψει ο λόγος για τον οποίο εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 5289/2014 πράξη του Πρύτανη, *«με την προϋπόθεση ότι η προσβαλλόμενη Διαπιστωτική Πράξη (5289/18.7.2014) δεν καταργεί την πρώτη Διαπιστωτική Πράξη (56/7.1.2013) για την οποία η άποψή μου είναι ότι η ποινή της προσωρινής κράτησης δεν ήρθη αλλά αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους και επομένως διατηρείται ο χαρακτήρας της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής»*, προτείνοντας πάντως το αίτημα του Β να εξετασθεί και από τη Νομική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου. Πράγματι, ο

Πρύτανης ζήτησε τη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου και σε απάντηση εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. 5487/7.9.2015 γνωμοδότηση της Νομικής Συμβούλου του οικείου Πανεπιστημίου. Σε σχέση με τα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης η Νομική Σύμβουλος σημειώνει ότι σε βάρος του Β έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για κακούργημα και ότι ο Β, *«που είχε προφυλακισθεί, αποφυλακίσθηκε μετά την πάροδο 18μήνου και μετά την αποφυλάκιση τέθηκαν σε αυτόν περιοριστικοί όροι αλλά δεν του επιβλήθηκε εγγύηση»*, ότι οι διατάξεις του άρθρου 103 του Υ.Κ. έχουν επανέλθει στην προ του ν. 4093/2012 διατύπωσή του και δεν εφαρμόζονται πλέον στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι., και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρυτανική πράξη περί αυτοδίκαιης αργίας του Β πρέπει να αρθεί με διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη, αλλά πρέπει να εκδοθεί διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων περί υποχρεωτικής αποχής του Β από τα καθήκοντά του (κατά τα άρθρα 331 παρ. 2 ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008). Η Νομική Σύμβουλος του Πανεπιστημίου σημειώνει επίσης ότι η έκδοση των δύο παραπάνω πράξεων περί άρσης της αυτοδίκαιης αργίας και περί υποχρεωτικής αποχής του από τα καθήκοντά του, του Πρύτανη και του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αντίστοιχα, πρέπει να συνδυασθεί, ούτως ώστε η λήξη της αυτοδίκαιης αργίας του Β να συμπέσει με την έναρξη της αποχής αυτού από τα καθήκοντά του. Επειδή ο Πρύτανης διαπίστωσε ότι *«καταγράφονται διαφορετικές απόψεις επί του θέματος»*, με το υπ' αριθμ. 276/18.1.2016 έγγραφό του προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ζήτησε τη θέση του Υπουργείου ως προς το εάν οφείλει να άρει τις πράξεις του περί θέσης του Β σε αυτοδίκαιη αργία και εάν συντρέχει περίπτωση έκδοσης υπουργικής απόφασης περί υποχρεωτικής αποχής του Β από την άσκηση των καθηκόντων του.

13. Αυτή τη στιγμή ο Β δεν κρατείται πλέον, ενώ όσο κρατούνταν δεν είχε εκδοθεί υπουργική απόφαση περί υποχρεωτικής αποχής από τα καθήκοντά του κατά τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008. Με το αρχικό έγγραφό της η Υπηρεσία ερώτησε εάν πρέπει η Αναπληρώτρια Υπουργός να εκδώσει τέτοια απόφαση μετά την αποφυλάκιση του Β, όπως το πρότεινε η Νομική Σύμβουλος του οικείου Πανεπιστημίου. Ωστόσο, μετά την τροποποίηση των άρθρων 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 από το άρθρο 67 του ν. 4415/2016, η Υπηρεσία περιόρισε τα ερωτήματά της κατά τα αναφερόμενα στο εισαγωγικό μέρος της παρούσας γνωμοδότησης.

Νομοθετικό πλαίσιο

Α) Διατάξεις που αφορούν την απόφαση του Υπουργού περί υποχρεωτικής αποχής Καθηγητών Α.Ε.Ι. από τα καθήκοντά τους

14. Στο άρθρο 331 παρ. 2 και 3 του ν. 5343/1932 «Περί Οργανισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών» (Α' 86/23.3.1932), το οποίο δυνάμει του άρθρου 9 του ν. 249/1976 (Α' 7) εφαρμόζεται σε όλα τα Α.Ε.Ι., ως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 24 του ν. 2721/1999 και ίσχυε μέχρι τις 21.2.2016¹, ορίζονταν τα εξής :

« Άρθρο 331

...

2. Μέλος του διδακτικού προσωπικού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, αν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενος για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται.

3. Η αποχή από της ενασχήσεως των καθηκόντων παύει ..., εν ... τη περιπτώσει της παρ. 2 δια της αθωωτικής αποφάσεως ή δια βουλεύματος αποφαινομένου ότι δεν υπάρχει αφορμή προς κατηγορίαν.»

15. Στο άρθρο 26 παρ. 1, του π.δ. 160/2008 «Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι.» (Α' 220/3.11.2008), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 4 παρ. 2 του ν. 3549/2007 και 5 παρ. 2 και 3 του ν. 2083/1992, ως ίσχυε μέχρι τις 21.2.2016 ορίζονταν μεταξύ άλλων τα εξής :

«Άρθρο 26

Πειθαρχική διαδικασία

1. ... Μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικό με το νόμισμα ή την υπηρεσία

¹ Δηλαδή αφενός κατά το χρόνο έκδοσης της υπουργικής απόφασης περί αποχής της Α από τα καθήκοντά της και αφετέρου κατά το χρόνο έκδοσης εντάλματος περί προσωρινής κράτησης του Β.

ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενο για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαίνεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. ...»

16. Στα άρθρα 29 και 101 του ν. 4368/2016 «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (Α' 21/21.2.2016) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 29

Η παρ. 2 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 (Α' 86), όπως ισχύει, και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 του π.δ. 160/2008 (Α' 220) τροποποιούνται ως εξής :

«Μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, δωροδοκία, πλαστογραφία, απιστία σχετική με την υπηρεσία ή για έγκλημα σχετικό με το νόμισμα ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ή είναι προσωρινά κρατούμενος για οποιοδήποτε έγκλημα για όσο χρόνο κρατείται.»

«Άρθρο 101

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.»

17. Στα άρθρα 67 και 69 του ν. 4415/2016 «Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 159/6.9.2016) ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 67

Η παρ. 2 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 (Α' 86), όπως ισχύει, και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 του π.δ. 160/2008 (Α' 220) που τροποποιήθηκαν με το άρθρο 29 του ν. 4368/2016 (Α' 21), τροποποιούνται ως εξής :

«Μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του :
α) Εάν καταδικάστηκε από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

β) Εάν καταδικάστηκε αμετάκλητα για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, δωροδοκία, πλαστογραφία, απιστία σχετική με την υπηρεσία σε στερητική της ελευθερίας ποινή που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ που απέχουν από την άσκηση των καθηκόντων τους κατά την ψήφιση του παρόντος και δεν υπάγονται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου επανέρχονται στα καθήκοντά τους αυτοδικαίως.»

«Άρθρο 69

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.»

Β) Διατάξεις που αφορούν τη θέση υπαλλήλων σε αυτοδίκαιη αργία

18. Στο άρθρο 103 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26/9.2.2007) ως είχε μέχρι τις 14.3.2012 –ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4057/2012-, ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 103

Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση.

...

3. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

4. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία ή επανόδου εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο.»

19. Με το Άρθρο πρώτο του ν. 4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 54/14.3.2012), προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο πρώτο

Το κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Δ' του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) αντικαθίσταται ως εξής :

«Κεφάλαιο ΣΤ'

ΑΡΓΙΑ – ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Άρθρο 103

Αυτοδίκαιη θέση σε αργία

1. *Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης. Υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο ακροατήριο προκειμένου να δικαστεί για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων, τίθεται αυτοδίκαια σε αργία. Ο υπάλληλος ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.*

2. ...

3. *Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.*

...»

20. Με την Υποπαράγραφο Z3 της Παραγράφου 3 του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222/12.11.2012) προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Z3 – ΑΡΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1. Το άρθρο 103 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4057/2012, αντικαθίσταται ως εξής :

«1. *Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία :*

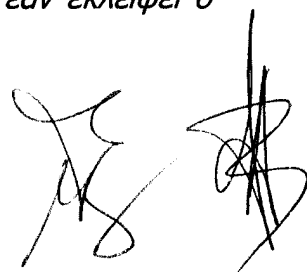
α) *ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης,*

β) *ο υπάλληλος κατά του οποίου εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και στη συνέχεια ήρθη η προσωρινή κράτησή του ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους,*

γ) *ο υπάλληλος, ο οποίος παραπέμφθηκε αμετάκλητα ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα,*

...

2. *Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Ειδικότερα :*

α. Υπάλληλος ο οποίος τέθηκε σε αργία στις περιπτώσεις α' έως γ' της παραγράφου 1 ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

...

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται αμελλητί από το αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου όργανο. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται από το ίδιο όργανο : ...

...

6. ... Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις των άρθρων 103, 104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυννητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειές της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημοσίου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 ..., συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009.

...»

21. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009, ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ' :

...

β. Το εκπαιδευτικό ή διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., των Τ.Ε.Ι. ... »

22. Με το Άρθρο 3 του ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις» (Α' 47/11.5.2015) προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 3

Αποκατάσταση του τεκμηρίου αθωότητας στην πειθαρχική διαδικασία

1. Οι διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 4057/2012 (Α' 54), των περιπτώσεων 1-9 της υποπαραγράφου Ζ3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), ... καταργούνται.

2. Το άρθρο 103 του ν. 3528/2007 (Α' 26) αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 103

Αυτοδίκαιη αργία

1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία :

α) Ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση

...

2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία ή επανόδου εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο.»

...

8. Η αυτοδίκαιη αργία που προβλέπεται στις καταργούμενες με την παράγραφο 1 διατάξεις λήγει αυτοδικαίως μετά από δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αυτοδίκαιης αργίας που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 107 του ν. 3584/2007 πριν από την τροποποίησή του από τις ανωτέρω καταργούμενες διατάξεις. ...»

Γ) Λοιπές διατάξεις

23. Στο άρθρο 50 του ν. 1268/1982 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«...

2. Όπου στο νόμο αυτό προβλέπονται αυτοδίκαιες ή μη μεταβολές στην υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού και λοιπού προσωπικού των Α.Ε.Ι. όπως εντάξεις, προαγωγές και μονιμοποιήσεις τις σχετικές πράξεις εκδίδει ο αρμόδιος Υπουργός. ...»

24. Στο άρθρο 2 του ν. 3528/2007 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, ..., υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι αυτούς διατάξεις.»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Όσον αφορά το υπ' αριθμ. 1 ερώτημα

25. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα εξής :

26. Με το άρθρο 29 του ν. 4368/2016 τροποποιήθηκαν η παράγραφος 2 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 και το άρθρο 26 του π.δ. 160/2008. Ειδικότερα, τροποποιήθηκε (μόνον) η πρώτη περίπτωση υποχρεωτικής αποχής μέλους Δ.Ε.Π. από τα καθήκοντά του (καταδίκη για ορισμένα εγκλήματα), με αποτέλεσμα η καταδίκη σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για το έγκλημα της ψευδορκίας, της ψευδούς καταμήνυσης και της συκοφαντικής δυσφήμισης που μέχρι τότε συνεπαγόταν την υποχρεωτική αποχή του καταδικασθέντος από τα καθήκοντά του, να μην συνεπάγεται την εν λόγω υπηρεσιακή μεταβολή. Ωστόσο, η διάταξη του άρθρου 29 του ν. 4368/2016 δεν επηρεάζει την υπηρεσιακή κατάσταση της υποχρεωτικής αποχής από τα καθήκοντα στην οποία τελούσε Καθηγητής Πανεπιστημίου ήδη προ του νόμου αυτού, για αδικήματα που, κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης περί υποχρεωτικής αποχής περιλαμβάνονταν μεταξύ εκείνων των αδικημάτων που συνεπάγονταν αυτήν την υπηρεσιακή μεταβολή, πλην όμως με το άρθρο 29 του ν. 4368/2016 απαλείφθηκαν από τον σχετικό κατάλογο, και τούτο διότι η εν λόγω διάταξη ισχύει από τη δημοσίευσή της στην ΕΤΚ (21.02.2016) και καταλαμβάνει μόνο περιπτώσεις που θα προκύψουν στο εξής. Τα ανωτέρω συνάγονται αφενός μεν διότι δεν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του ιδίου νόμου αφετέρου δε δεν προκύπτει ότι η εν λόγω διάταξη έχει μεταβατικό χαρακτήρα (ΝΣΚ 74/2016).

27. Εξάλλου, στις 6.9.2016 δημοσιεύθηκε ο νόμος 4415/2016, ο οποίος, με το άρθρο 67, τροποποίησε εκ νέου τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008. Πλέον, μέλος ΔΕΠ απέχει υποχρεωτικά από τα καθήκοντά του λόγω πρωτόδικης καταδίκης μόνον εφόσον αυτή αφορά σε κακούργημα ή έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Απέχει επίσης υποχρεωτικά από τα καθήκοντά του λόγω καταδίκης για συγκεκριμένα αδικήματα (κλοπή,

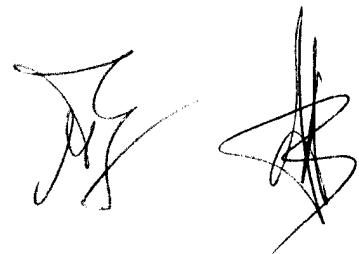
υπεξαίρεση, απάτη, δωροδοκία, πλαστογραφία, απιστία σχετικά με την υπηρεσία), εφόσον η καταδίκη είναι αμετάκλητη και αφορά σε ποινή στερητική της ελευθερίας που υπερβαίνει τους έξι μήνες. Συνεπώς, η καταδίκη μέλους ΔΕΠ για συκοφαντική δυσφήμιση, ακόμη και τελεσίδικη, δεν συνεπάγεται την υποχρεωτική αποχή αυτού από τα καθήκοντά του. Στο τελευταίο εδάφιο του ίδιου άρθρου του ν. 4415/2016 περιλήφθηκε ειδική διάταξη για την τύχη των μελών ΔΕΠ που κατά την ψήφισή του απείχαν από την άσκηση των καθηκόντων τους και δεν υπάγονται στις νέες περιπτώσεις υποχρεωτικής αποχής από καθήκοντα (λόγω πρωτόδικης ή αμετάκλητης καταδίκης). Ειδικότερα, για τα εν λόγω μέλη ΔΕΠ προβλέφθηκε ότι *«επανέρχονται στα καθήκοντά τους αυτοδικαίως»*, η δε έναρξη της ισχύος του νόμου ορίστηκε από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 6.9.2016.

28. Με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 67 του ν. 4415/2016, στην οποία και πάλι δεν δόθηκε αναδρομική ισχύς στην επάνοδο των μελών ΔΕΠ και ΕΠ που απείχαν από την άσκηση των καθηκόντων τους κατ' εφαρμογή των άρθρων 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 για λόγους που πλέον δεν συνεπάγονται αυτήν τη θέση τους εκτός ενεργού υπηρεσίας, ο νομοθέτης επανέλαβε τη βούλησή του για ισχύ εφεξής και όχι αναδρομικά, υιοθετώντας ουσιαστικά τη θέση που διατυπώθηκε στην άνω υπ' αριθμ. 74/2016 γνωμοδότηση του ΝΣΚ.

29. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η επάνοδος της Α στην ενεργό υπηρεσία ανατρέχει στις 6.9.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4415/2016. Για την επάνοδο της πρέπει να εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με την οποία θα διαπιστώνεται η λήξη της ισχύος της υπουργικής απόφασης Φ.120.67/18/Β2/174748/29.10.2014 και η επάνοδος της Α στην ενεργό υπηρεσία από 6.9.2016.

Όσον αφορά τα υπ' αριθμ. 2 και 3 ερωτήματα

30. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα εξής :

31. Με τη διοικητική πράξη της αργίας ο δημόσιος υπάλληλος οφείλει να απέχει από τα κύρια και παρεπόμενα καθήκοντά του (άρθρο 105 παρ. 1 ν. 3528/2007). Τίθεται, συνεπώς, εκτός ενεργού υπηρεσίας. Πρόκειται, άρα, για μία κατάσταση ανάλογη προς αυτήν στην οποία τελούν τα μέλη Δ.Ε.Π. που απέχουν υποχρεωτικά από τα καθήκοντά τους κατά τα άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008.

32. Μέχρι τη δημοσίευση του νόμου 4093/2012, οι διατάξεις του άρθρου 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και του άρθρου 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 που αφορούσαν στη σχέση της ποινικής προς την πειθαρχική δίκη και στις συνέπειες της άσκησης ποινικής δίωξης στην υπηρεσιακή κατάσταση Καθηγητή Α.Ε.Ι. θεωρούνταν ειδικές σε σχέση με τις γενικές διατάξεις του ν. 3528/2007 (Υ.Κ.) και επομένως τα σχετικά ζητήματα ρυθμιζόνταν αποκλειστικά από τις ειδικές για τους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. διατάξεις (βλ. ΝΣΚ 105/2013, κατά την οποία ως προς το ζήτημα της υποχρεωτικής ή δυνητικής αποχής από την άσκηση καθηκόντων Καθηγητή Α.Ε.Ι. δεν υπάρχει νομοθετικό κενό, πρβλ. και ΣΕ 2740/1997, ιδίως σκέψη 5).

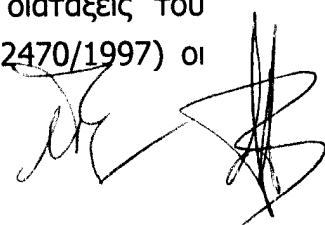
33. Στις 12.11.2012 δημοσιεύθηκε ο νόμος 4093/2012, ο οποίος τροποποίησε το άρθρο 103 του Υ.Κ., αφενός διευρύνοντας τις περιπτώσεις θέσης δημοσίων υπαλλήλων σε αργία (περίπτωση 1 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου 3 του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012) και αφετέρου επεκτείνοντας την εφαρμογή του ως άνω άρθρου του Υ.Κ. και στο εκπαιδευτικό ή διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. (περίπτωση 6 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου).

34. Στις 11.5.2015, δημοσιεύθηκε ο νόμος 4325/2015, με το άρθρο 3 του οποίου καταργήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 4057/2012 και των περιπτώσεων 1-9 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Καταργήθηκαν έτσι οι περιπτώσεις θέσης σε αυτοδίκαιη αργία λόγω στέρησης της προσωπικής ελευθερίας συνεπεία εντάλματος προσωρινής κράτησης και λόγω αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα, καθώς και η επέκταση της εφαρμογής του άρθρου 103 του Υ.Κ. στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. Στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου προβλέφθηκε επίσης ότι, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αυτοδίκαιης αργίας που προβλέπονταν στις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 107 του ν. 3584/2007 πριν από την τροποποίησή τους από τις καταργούμενες διατάξεις, η αυτοδίκαιη αργία που προβλεπόταν στις καταργούμενες με την παράγραφο 1 διατάξεις έληγε

αυτοδίκαια 15 ημέρες από τη δημοσίευσή του, ήτοι στις 26.5.2015 (11.5.2015 + 15 ημέρες). Προβλέφθηκε, τέλος, ότι εντός της ίδιας προθεσμίας ήταν δυνατόν να αποφασισθεί από τα όργανα και με την ειδικότερη διαδικασία που οριζόταν στην ίδια παράγραφο η αναστολή άσκησης καθηκόντων για όσους υπαλλήλους υφίστατο σχετικός «επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος».

35. Επομένως, μετά τη δημοσίευση του ν. 4325/2015 το άρθρο 103 του Υ.Κ. επανήλθε στη διατύπωση που είχε πριν τους νόμους 4093/2013 αλλά και 4057/2012. Περαιτέρω, ναι μεν στη νέα διατύπωση του άρθρου 103 του Υ.Κ. (μετά το ν. 4325/2015) προβλέπεται ότι ο υπάλληλος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία εφόσον στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία *«ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης»* και μάλιστα *«έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση»*, πλην όμως μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο νόμος 4325/2015, το άρθρο 103 του Υ.Κ. δεν εφαρμόζεται πλέον στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι., ούτε ευθέως ούτε αναλογικά. Ευθέως μεν δεν εφαρμόζεται διότι με το Άρθρο 3 παρ. 1 του εν λόγω νόμου καταργήθηκε, μεταξύ άλλων, και η περίπτωση 6 της υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, δυνάμει της οποίας είχε επεκταθεί η εφαρμογή του άρθρου 103 του Υ.Κ. και στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. Αναλογικά δεν εφαρμόζεται διότι, εφόσον η αποχή Καθηγητών Α.Ε.Ι. από την ενεργό υπηρεσία λόγω αποδιδόμενης σε αυτούς υπαίτιας συμπεριφοράς ρυθμίζεται από ειδικές διατάξεις (ν. 5343/1932 και π.δ. 160/2008) δεν υφίσταται νομοθετικό κενό προς κάλυψη δι αναλογίας. Δηλαδή, η εφαρμογή του άρθρου 103 του Υ.Κ. στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. υπήρξε μία «παρένθεση» που έγινε δυνάμει της περίπτωσης 6 της Υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου 3 του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η οποία όμως καταργήθηκε με το Άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 4325/2015, με αποτέλεσμα η υποχρεωτική αποχή Καθηγητών Α.Ε.Ι. από τα καθήκοντά τους λόγω αποδιδόμενης σε αυτούς υπαίτιας συμπεριφοράς να ρυθμίζεται πλέον αποκλειστικά από τις ειδικές για αυτούς διατάξεις (άρθρα 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008), όπως συνέβαινε μέχρι την θέση σε ισχύ του ν. 4093/2012.

36. Εφόσον, επομένως, δεν εφαρμόζεται πλέον κατά τα ανωτέρω το άρθρο 103 του Υ.Κ. στα μέλη ΔΕΠ, κατά τις διατάξεις του οποίου είχαν εκδοθεί οι αποφάσεις περί αυτοδίκαιης αργίας, αρμόδιος πλέον για την έκδοση πράξης περί λήξης της αυτοδίκαιης αργίας και περί επανόδου στην υπηρεσία είναι ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατά τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 1268/1982 (Ολ. ΝΣΚ 492/2008 και ΣτΕ 2470/1997) οι

οποίες, όπως προκύπτει από το άρθρο 81 του ν. 4009/2011 παραμένουν εν ισχύ. Περαιτέρω, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015, η πράξη περί λήξης της αυτοδίκαιης αργίας και επανόδου στην ενεργό υπηρεσία πρέπει να ανατρέχει στη 15^η ημέρα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, δηλαδή στις 26.5.2015.

37. Συναφώς επισημαίνεται ότι μετά την τροποποίηση των άρθρων 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 από το άρθρο 67 του ν. 4415/2016, η προσωρινή κράτηση δεν αποτελεί πλέον λόγο υποχρεωτικής αποχής μέλους ΔΕΠ από τα καθήκοντά του, ακόμη δε και εάν είχε εκδοθεί τέτοια απόφαση όσο χρόνο κρατούνταν προσωρινά μέλος ΔΕΠ, αυτό θα επανερχόταν πλέον στην ενεργό υπηρεσία κατ' εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου των άρθρων 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008, το οποίο εισήχθη με το άρθρο 67 του ν. 4415/2016 και ισχύει από τις 6.9.2016, ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σημειώνεται επίσης ότι με το άρθρο 67 του ν. 4415/2016 δεν θίγονται οι διατάξεις που αφορούν στην δυνητική αποχή μελών Δ.Ε.Π. από την άσκηση των καθηκόντων τους, η οποία πάντως προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, προηγούμενη άσκηση πειθαρχικής δίωξης (άρθρο 7 παρ. 2 ν. 249/1976 και 331 ν. 5343/1932).

38. Συμπερασματικά, παρά το γεγονός ότι στο Άρθρο 3 παρ. 8 του ν. 4325/2015 γίνεται λόγος περί «αυτοδίκαιης λήξης», για λόγους ασφάλειας δικαίου πρέπει να εκδοθούν πράξεις με τις οποίες θα διαπιστώνεται η λήξη της ισχύος των υπ' αριθμ. 56/2013 και 5289/2014 πράξεων του Πρύτανη περί αυτοδίκαιης αργίας του Β, οι οποίες στηρίζονται στο άρθρο 103 Υ.Κ. που πλέον δεν εφαρμόζεται στο διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. Αρμόδιος για την έκδοση των εν λόγω διαπιστωτικών πράξεων είναι ο Υπουργός Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Απάντηση

39. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής :

Α. Επί του πρώτου ερωτήματος:

Μετά την τροποποίηση των άρθρων 331 παρ. 2 του ν. 5343/1932 και 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008 από το άρθρο 67 του ν. 4415/2016 η Α πρέπει να επιστρέψει στην ενεργό υπηρεσία αναδρομικά από 6.9.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου. Προς τούτο πρέπει να εκδοθεί απόφαση του

Υπουργού Παιδείας, με την οποία θα διαπιστώνεται η λήξη της ισχύος της υπ' αριθμ. Φ.120.67/18/Β2/174748/29.10.2014 υπουργικής απόφασης από την ίδια ημερομηνία και η επάνοδος της Α στην ενεργό υπηρεσία.

Β. Επί του δεύτερου και τρίτου ερωτήματος:

Μετά την κατάργηση των περιπτώσεων 1-9 της υποπαραγράφου Ζ3 της Παραγράφου Ζ του Άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, την τροποποίηση του άρθρου 103 του Υ.Κ. από το Άρθρο 3 του ν. 4325/2015 και τη σχετική πρόβλεψη της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου, δεν μπορούν να διατηρηθούν σε ισχύ οι πράξεις περί αυτοδίκαιης αργίας του Β. Προς τούτο πρέπει να εκδοθεί πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με την οποία, κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 3 παρ. 8 του ν. 4325/2012, θα διαπιστώνεται η αυτοδίκαιη λήξη των υπ' αριθμ. 56/2013 και 5289/2014 αποφάσεων του Πρύτανη από 26.5.2015 και η επάνοδος του Β στα καθήκοντά του από την ίδια ημερομηνία.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 29-11-2016

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δούσκα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μυρτώ Γερμάνη

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ